

Айзък Азимов

Вероятен дом

Кларънс Римбро нямаше нищо против да живее в единствената къща на една необитаема планета, предпочиташе този вариант повече от всеки друг жител на Земята, та дори и измежду трилионното население там.

Ако някой попиташе за вероятните възражения, той несъмнено би го изгледал озадачен. Неговата къща бе много по-голяма от всяка друга на Същинската земя и далеч по-модерна. Тя имаше свой собствен независим източник за въздух и вода и изобилие от храна в хладилните отделения. Бе изолирана от безжизнената планета с помощта на силово поле, помещенията ѝ се издигаха наред стопанство от пет акра (разбира се, разположени под стъкло) и върху тази площ, при изключително благодатната слънчева светлина, растяха цветя и зеленчуци, едните – за радост на очите, а другите – за радост на небцето. Мястото можеше да изхрани дори няколко кокошки. Благодарение на него госпожа Римбро не се чудеше къде да се дене през следобедните часове, тук бяха и двете малки отрочета на семейство Римбро, които си играеха навън, когато им омръзнеше да стоят въщи.

Нещо повече, ако на някого му се приискаше да бъде в земни условия, ако някой много държеше на това, ако на някого му се налагаше да има хора около себе си, да поеме с пълни гърди въздух или да поплува, то той трябваше само да прекрачи прага на входната врата на къщата. В такъв случай кое не бе наред?

Не забравяйте също така, че на безжизнената планета, на която се намираше домът на семейство Римбро, цареше пълна тишина, като се изключат редките монотонни ефекти от шума на вятър и дъжд. Над къщата висеше безпределна самота и усещането за безпрекословно пълновластно на планетарна площ от двеста милиона квадратни мили.

Кларънс Римбро се наслаждаваше на всичко това по свой сдържан начин. Той бе счетоводител, който умееше да борави с доста усъвършенствани компютри, човек с изрядни маниери и облекло, немного щедър на усмивки изпод тънките си, добре поддържани мустачки и с ясна представа за собствената си цена. Когато пътуваше от работата си към дома, той преминаваше покрай неугледни жилищни райони на Същинската земя и никога не изпускаше възможността да ги изгледа с известно задоволство.

Дали заради работата си или поради умствени изкривявания на някои хора просто им се налагаше да живеят на Същинската земя. И това им причиняваше твърде много беди. В крайна сметка почвата на Същинската земя трябваше да осигурява полезни изкопаеми и основни

храни за цялото трилионно население (след петдесет години то щеше да достигне цифрата от два трилиона), затова всяко парче земя бе много ценно. Къщите в земни условия не биха могли да са по-големи от сегашните, а хората, които живееха в тях, трябваше да се съобразяват с този факт.

Дори пристигането въкъси си имаше своите малки удоволствия за Кларънс. Той отиваше в своята колония за преобразуване (мястото, отредено на тази колония, приличаше, както всички останали подобни места, на доста нескоропосно направен обелиск) и там неизменно намираще останалите в очакване на обичайната операция. Преди да дойде неговият ред, пристигаха още много хора. Времето им минаваше приятно.

„Как е твоята планета?“ „Ами твоята?“ Обикновено си бърбеха на тази тема. Случваше се някои да имат проблеми – повреда в съоръженията или резки атмосферни промени влияеха неблагоприятно върху терена, но не често.

Така минаваше времето, докато дойде редът на Кларънс. Тогава той слагаше своя ключ в процепа, съответната комбинация започваше да действа и Римбро се преобразуваше в един нов Вероятен модел, характерен единствено за него, Вероятен модел, който му бе отреден след женитбата и след като стана работоспособен гражданин. Вероятен модел, какъвто на Земята не се бе развил. И така преобразуван в тази странна безжизнена форма от Земята, той прекрачваше прага на своя дом и се оказваше в собственото си антре.

Всичко беше много просто, ставаше за секунди. Римбро никога не се тревожеше от преобразуването, от това, че придобиваше друга Вероятност. А и защо би трябвало да се тревожи? Той никога не й отдаваше голямо значение. Нали имаше безбройни вероятни Земи? И всяка съществуваше в своята собствена ниша, в своята собствена единствено възможна форма. Щом на планета като Земята според изчисленията шансовете за развитието на живот бяха петдесет на петдесет, на половината от всички възможни Земи (все още неизброими, тъй като половината от безкрайността бе също безкрайна) живот имаше, а на останалата половина (също така безкрайна) живот не съществуваше. И така на около триста милиона безлюдни Земи бяха заселени триста милиона семейства и всяко от тях си имаше свой собствен красив дом, охраняван от слънцето на онази Вероятност и всяко семейство живееше в сигурност и покой. Числото на така обитаваните Земи всеки ден нарастваше с по един милион.

Един ден Римбро се върна у дома и Сандра (жена му) още с

влизането го посрещна с думите:

– Появи се един много странен шум.

Мъжът ѝ учудено втренчи поглед в нея. Ако не обръщаше внимание на леко потреперващите фини ръце на Сандра, бледите ъгълчета на здраво стиснатите ѝ устни, би казал, че жена му изглежда както обикновено.

– Шум? Какъв шум? – Кларънс все още не оставяше палтото си на един от домашните работи, който го очакваше търпеливо. – Аз не чувам нищо.

– Сега го няма – каза Сандра. – Наистина го чух, прилича на силно думкане или на грохот. Звучи известно време, после спира. След това отново започва и така нататък. Никога не съм чувала нищо подобно.

– Но това в никакъв случай не е възможно – Римбро най-после остави палтото си.

– Чух го.

– Ще огледам техниката – промърмори той. – Може нещо да не е наред.

Нямаше нещо, което да убегне от счетоводителския му поглед, той присви рамене в недоумение и отиде да вечеря. Заслуша се в бръмченето на домашните работи, заети с различна работа, наблюдава известно време един, който събираше и почистваше чиниите и приборите, след което присви устни и каза:

– Може би някой от домашните работи се е повредил. Ще ги прегледам.

– Шумът съвсем не бе такъв, Кларънс.

Римбро си легна, без да се замисля по-сериозно за историята с шума, и заспа, но жена му го събуди след време, вкопчила пръсти в рамото му. Ръката му машинално посегна към ключа за осветлението и от стените заструи сияние.

– Какво става? Колко е часът?

– Слушай! – тръсна тя нетърпеливо глава. – Слушай! Господи, помисли си Римбро, наистина има шум. Много ясно изразен грохот. Появяваше се за секунди и отново изчезваше.

– Земетресение? – прошепна той.

Случваше се, разбира се, макар да бяха сигурни, че сред всичките планети, които им бяха предоставени за избор, успяха да избегнат местата с вероятност за разлом.

– През целия ден ли? – запита с явна нотка на раздражение Сандра.
– Мисля, че е нещо друго – сега вече можеше да каже на глас

ужасяващата тайна за всеки изнервен домовладелец: – Мисля, че на планетата има още някой освен нас. Тази Земя е заселена.

Римбро направи най-разумното нещо: на сутринта отведе Сандра и децата в дома на тъщата си, после взе почивен ден и забърза към местното Бюро за настаняване.

Той бе доста разтревожен от случилото се.

Бил Чинг от Бюрото за настаняване бе нисичък, приветлив и горд с отчасти монголското си потекло. Според него, Вероятните модели вече бяха разрешили до един всички човешки проблеми. Докато Алек Мишноф, също от Бюрото за настаняване, смяташе, че Вероятните модели са капан, който неудържимо изкушава човечеството. Първоначално той специализира археология, а след това изучи различни други антични науки, с които деликатно закрепената му глава и досега бе здраво натъпкана. Лицето му изглеждаше чувствено, независимо от строгата извивка на веждите, освен това Алек си имаше домашен любимец и все още не бе посял да каже на никого за съществуването му, въпреки че грижите по него го принудиха да изостави археологията и да се заеме с жилищното настаняване.

Чинг много обичаше да казва: „Мътните да го вземат Малтус.“ Можеше да се каже, че фразата е кажи-речи негова запазена марка.

– Мътните да го вземат Малтус! Сега сто на сто няма да можем да заселваме повече хора на едно място. Колкото и бързо да се удвояваме, а после отново да се удвояваме, хомо сапиенс си има своя точно определен брой, а незаселените Земи все си остават безброй. Няма нужда да слагаме по една къща на всяка планета. Можем да разполагаме по сто, по хиляда, по милион. Място има колкото щещ, а и енергията е в изобилие от всяко Вероятно слънце.

– Повече от една къща на една планета? – обади се кисело Мишноф.

Чинг знаеше какво точно има предвид колегата му. Когато Вероятните модели влязоха за пръв път в употреба, възможността да станат единствените собственици на някоя планета бе мощен стимул за всички заселници. Тя блазнеше сноба и господаря във всеки един от тях. Както гласи една поговорка: никой човек в душата си не е толкова беден, че да не може да си позволи империя, колкото тази на Чингиз хан. Предлагането на планети с многобройни заселници сега би означавало да оскърбят всекиго.

– Добре де – сви рамене нехайно Чинг, – ще трябва време за психологическа подготовка. И значи какво? На първо място ще ни трябва точно това, за да започнем цялата тази работа.

– Ами храната? – запита Мишноф.

– Нали знаеш, че в други Вероятни модели залагаме хидропонни системи и закваска. Ако се налага, можем да култивираме почва.

– С космически скафандри, костюми и с доставян от Земята кислород?

– Можем да превръщаме въглеродния двуокис в кислород, докато растенията тръгнат, а после те ще вършат тази работа.

– След милиони години.

– Мишноф, моите неприятности с тебе идват от това, че ти четеш прекалено много книги за древната история. Ти си обструкционист.

Но Чинг бе твърде добродушен, за да си мисли наистина такива неща, и Мишноф продължаваше да чете своите любими книги и да се тревожи. Алек Мишноф копнееше за деня, в който щеше да събере достатъчно кураж, за да се срещне с директора на отдела и да му изложи направо... бум, ей така на... точно кое е онова нещо, което го тревожи.

Само че сега някой си господин Кларънс Римбро стоеше насреща им – леко запотен и яростен в гнева си от факта, че е загубил цели два дни, за да се добере бог знае как до Бюрото им.

Кулминационната точка в неговото словоизлияние бяха думите:

– И аз твърдя, че планетата е населена, но не възнамерявам да търпя такова нещо.

След като изслуша цялото пояснение на посетителя, Чинг се постара да подходи по най-краткия начин:

– Подобен шум вероятно е само някакъв естествен феномен.

– Какъв естествен феномен? – тонът на Римбро изискваше настоятелно отговор. – Искам да се направи проучване. Ако шумът е естествен феномен, аз държа да зная точно какъв. Твърдя, че мястото е населено. На него има живот, за бога. А аз не плащам такса за цяла планета, за да си я поделям с някои други. Съдейки по шума, вероятно са динозаври.

– Е, хайде сега, господин Римбро. Откога живеете на вашата Земя?

– Петнайсет години и половина.

– И през това време имаше ли някакви признаци на живот?

– Сега има, освен това като гражданин с официален документ за продуктивен труд, класифициран като А-1, аз настоявам за проучване.

– Разбира се, сър, ние ще направим проучване, но още отсега искаме да ви уверим, че всичко е наред. Имате ли представа колко прецизно

подбираме своите Вероятни модели?

– Аз съм счетоводител. Имам много ясна представа – отвърна рязко Римбро.

– Тогава със сигурност знаете, че нашите компютри не могат да ни подведат. Те никога не използват Вероятност, която вече е била използвана. Изключено е. И са настроени да избират само Вероятни модели, на които има атмосфера от въглероден двуокис, такава атмосфера, в която растителният и животинският свят никога не могат да се развият. Защото, ако е имало развитие на растения, въглеродният двуокис е щял да се превърне в кислород. Разбирате ли?

– Аз зная всичко това много добре и не съм дошъл тук, за да ми четете лекции – изстреля репликата си Римбро. – Искам от вас да направите проучване и нищо друго. Унизително е да си мислите, че мога да деля моя свят, моя собствен свят с някого или с нещо. И нямам намерение да търпя такова нещо.

– Не, разбира се – смотолеви Чинг, отбягвайки саркастичния поглед на Мишноф. – Ще дойдем, преди да падне нощта.

Поеха с цялата си апаратура към мястото за преобразуване.

– Искам да те попитам нещо – обади се Мишноф. – Защо ги говориш тия рутинни приказки като „Няма нужда да се тревожите, сър.“? Така или иначе те винаги се тревожат.

– Трябва да ги накарам да проумеят. Те не бива да се тревожат – отговори Чинг сприхаво. – Да си чувал някога планета с въглероден двуокис да е била населявана? Освен това Римбро е от онзи тип хора, които пускат лошата мълва. Аз ги разпознавам такива. Докато се изприказва, ако при това е и афектирай, ще започне да твърди, че Слънцето му е станало нова звезда, дето свети известно време много ярко.

– Понякога става така – каза Мишноф.

– И какво? Една къща е унищожена, а едно семейство умира. Виждаш ли, ти си обструкционист. В древността, времето, което ти много обичаш, ако в Китай или някъде на друго място е имало наводнение, умирали хиляди хора. Измежду население, което наброява някакъв си мизерен милион или два.

– Откъде знаеш, че на планетата на Римбро няма живот? – изсумтя Мишноф.

– Атмосфера на въглероден двуокис.

– Но да предположим... – Мишноф не можа да се доизрече, нямаше

полза да изказва точно това свое предположение и затова продължи неуверено: – Да предположим, че растителният и животинският свят са се развили така, че могат да живеят в среда от въглероден двуокис.

– Такова нещо никога не е наблюдавано досега.

– Сред безбройните светове всичко може да се случи – най-после довърши шепнешком онази своя мисъл: – Всичко трябвала се случва.

– Шансовете са едно на двудецилион – отговори Чинг и присви рамене.

Пристигнаха на мястото за преобразуване, където с помощта на товарния преобразувател прехвърлиха транспортната си машина в склада на Римбро. Така навлязоха във Вероятния модел на Римбро. Пръв бе Чинг, после Мишноф.

– Хубава къща – отбеляза Бил Чинг доволен. – Много хубав проект. Добър вкус.

– Чуваш ли нещо? – запита Алек Мишноф.

– Не – Бил се разхождаше в градината. – Я – възкликна той, – кокошки от породата Род Айлънд Ред.

Мишноф го последва, загледан в стъкления покрив. Слънцето приличаше на всички останали Слънца, увиснали над един трилион други Земи.

– Тука може да вирее растителен свят – каза той разсеяно, – едва в зародиша си. Има някаква вероятност концентрацията на въглеродния двуокис да намалява. Компютърът никога няма да може да улови промяната.

– И ще са нужни милиони години за зараждането на животинския свят и още милиони, за да излезне той от морето.

– Не е задължително еволюцията да следва този модел.

– Ти, мрачен мислителю – Чинг обви с ръка раменете на партньора си. – Един ден ще ми кажеш какво наистина те тормози, вместо да ми подхвърляш по някой и друг намек, и тогава ще можем да те сложим в ред.

Алек се отърси от ръката му, а лицето му се изкриви от нервна гримаса. Не можеше да понася снизходителния тон на Бил.

– Хайде да не започваме с психотерапията – избухна той, след което зашепна: – Слушай!

Разнесе се далечен тътен. После втори.

Двамата разположиха сеизмографа в центъра на двора,

активизираща силовото поле, което проникваше в дълбините и го ограничиха до здрава основна маса. Наблюдаваха как трептящият писец регистрира сътресенията.

– Тресе се само повърхността – отбеляза Мишноф. – Съвсем леко. Не са дълбините.

– Тогава какво става? – сега Чинг изглеждаше малко помрачен отпреди.

– Мисля, че непременно трябва да разберем – лицето на Мишноф бе посивяло от някакво неприятно предчувствие. – Ще се наложи да разположим сеизмографа в друга точка и да го фиксираме на вълната на смущенията.

– Това е ясно – каза Чинг. – Аз ще изляза с другия сеизмограф. Ти стой тук.

– Не – възпротиви се енергично Мишноф. Аз ще изляза. Алек Мишноф бе обзет от ужас, но нямаше избор. Ако това бе нещото, той щеше да е подготвен. Веднага щеше да разбере. Излизането на нищо неподозиращия Чинг би било трагично. Нито пък можеше да го предупреди, той за нищо на света не би му повярвал.

Мишноф не бе парче герой, затова трепереше, когато обличаше кислородния си костюм и опипваше рушителя, старайки се да разсее отчасти силовото поле, за да може да освободи аварийния изход.

– Има ли някаква особена причина непременно ти да искаш да отидеш? – запита Бил, наблюдавайки несръчните му движения. – Аз имам желание.

– Няма нищо. Аз ще изляза – каза Алек с пресъхнало гърло и стъпи в шлюза, който го понесе към пустинната повърхност на безжизнената Земя. Една предполагаемо безжизнена Земя.

Гледката не бе непозната за Мишноф. Виждал бе подобни картини поне дузина пъти. Голи скали, обрулени от вятъра и измити от дъждовете, спечени и покрити с пясък в овразите; едно малко и шумно поточе бълбукаше самотно на фона на каменното русло. Всичко бе в кафяво и сиво, нямаше и следа от зеленина. Не се чуваше и звук от живот.

Но Слънцето бе същото и с падането на нощта щеше да си проличи, че разположението на планетите е непроменено.

Жилището се намиреше в район, който на Земята се нарича Лабрадор. (Лабрадор бе и тук, наистина. Според направените разчети на не повече от една измежду квадрилон и нещо Земи имаше забележителни

условия за геоложки проучвания. И навсякъде континентите се различаваха до най-малките детайли.)

Независимо от ситуацията и от това, че бе вече месец октомври, над планетата тегнеше лепкава горещина поради парниковия ефект от въздействието на въглеродния двуокис в безжизнената атмосфера на тази Земя.

Затворен в космическия си костюм, през прозрачния шлем Мишноф наблюдаваше с печален поглед планетата. Ако епицентърът на шума се окажеше някъде наблизко, щеше да е достатъчно да установят сеизмографа на около една миля разстояние. В противен случай трябваше да изкарат на повърхността въздушния скутер. Така, а сега оставаше да започне с най-лесното.

Бавно започна да се придвижва по каменния склон. Когато се изкачи на върха, ще може да определи къде се намира.

Но щом стъпи на върха, запъхтян и измъчен до немай-къде от непосимата жегата, разбра, че не си е струвало. От оглушителните удари на сърцето си той едва чуваше собствения си глас, макар и да крещеше с все сила по радиопредавателя, разположен пред устата му.

– Хей, Чинг, тука се извършват строителни работи.

– Какво? – гръмна в ушите му ужасения рев на неговия колега.

Нямаше грешка. Земята бе нивелирана. Работеха машини. Скалите бяха взривени.

– Тук взривяват – изкрещя Мишноф. – Затова има шум.

– Но това е невъзможно – обади се Чинг. – Компютърът никога няма да избере един и същ Вероятен модел два пъти. Не е могъл да го направи!

– Ти не разбираш... – понечи да обясни Алек.

Но Бил продължи да следва мисълта си, без да го чува.

– Хайде прекъсвай, Мишноф. Аз също излизам.

– Не, по дяволите! Остани там – изкрещя Алек уплашен. – Поддържай връзка чрез радиото и за бога имай готовност да се върнеш на Същинската земя възможно най-бързо, когато ти кажа.

– Защо? – настоя да разбере Бил. – Какво има?

– Още не зная. Дай ми възможност да разбера. За свое собствено учудване Алек забеляза, че зъбите му тракат.

После занарежда беззвучни ругатни по адрес на компютъра, на Вероятните модели и неутолимата нужда за жилища от страна на трилионите човешки същества, чието число се увеличаваше като вълма от дим при пожар, и започна да се спуска, да се хлъзга по другата страна на

хълма. Изпод краката му се търкулваха камъни, от чиито удари се образуваше странно ехо.

Изведнъж се появи някакъв мъж и тръгна насреща му. Той бе облечен в херметичен костюм, който се различаваше до голяма степен от този на Мишноф, но очевидно изпълняваше същите функции – доставяше кислород за дробовете му.

– Стой така, Чинг – извика Алек с последни сили в преподавателя. – Към мен се приближава един мъж. Поддържай връзката – сега усещаше как сърцето му работи с бясна сила, докато останалите му органи сякаш бяха закърнели.

Двамата мъже се наблюдаваха трескаво. Другият имаше руса коса и остри груби черти на лицето. Учудването му бе прекалено силно, за да е престорено.

– Wer sind Sie? – заговори чужденецът с дрезгав глас. – Was machen Sie hier?

Мишноф стоеше като поразен от гръм. Бе изучавал старогермански две години през времето, когато смяташе, че ще стане археолог, и сега следеше думите на непознатия, макар неговото произношение да не съвпаднаше с онова, на което го бяха учили. Чужденецът го питаше кой е и какво прави тук.

– Sprechen Sie Deutch? – издърдори глупаво в отговор Мишноф, след което трябваше да успокои шепнешком Чинг, чийто тревожен глас кълтеше в слушалките и настояваше да разбере какви ги ломоти там неговият партньор.

Немскоговорящият не отговори на въпроса, а повтори въпроса си:

– Wer sind Sie? – после добави нетърпеливо: – Hier ist für ein verrückten Spass keine Zeit.

Мишноф също не намираше никаква шега, още повече глупава и сметна за необходимо да попита:

– Sprechen Sie Planetisch?

За него немският не бе „Планетарният стандартен език“, можеше само да предполага, че е така. Прекалено късно, трябваше веднага да го възприеме наравно с английския.

– Sind Sie wahnsinning?

Мишноф бе кажи-речи готов да се съгласи, но само и само за да се защити, каза:

– Az не съм луд, по дяволите. Искам да кажа: „Auf der Erde woher Sie gekom...“

Отказа се, защото немският му изневери, но една мисъл изведнъж зачопли съзнанието му и не го оставяше на мира. Трябваше да намери някакъв начин да я провери.

– Welches Jahr ist est jetzt? – избълва той отчаяно. Е, вероятно този път чужденецът, който досега подлагаше на съмнение здравия разум на Мишноф, щеше най-после да се увери, че той е луд, след като го пита коя година е сега. Но пък за този въпрос познанията на Алек по немски бяха напълно достатъчни.

Онзи измърмори нещо, което подозрително наподобяваше звучна немска псувня, и каза:

– Es ist doch zwei tausend drei hundert vier-und-sechzig, und warum...

Потокът от немски думи, който последва този отговор, бе напълно неразбираем за Алек, но той получи каквото му трябваше засега. Ако бе разбрал правилно, годината, която му каза чужденецът, бе 2364, почти две хиляди години назад във времето. Как бе възможно подобно нещо?

– Zwei tausend drei hundert vier-und-sechzig – смотолеви той.

– Ja, Ja – в интонацията на другия прозвуча огромна доза сарказъм. – Zwei tausend drei hundert vier-und-sechzig. Der ganze Jahr lang ist es so gewesen.

Мишноф сви пренебрежително рамене: твърдението на чужденеца, че вече цяла година е 2364, не бе много остроумно дори за Германия. Фразата с нищо не блестеше, за да си струва човек да я преведе. Алек се замисли.

Но в следващия миг немскоговорящият продължи с още по-ироничен тон:

– Zwei tausend drei hundert vier-und-sechzig nach Hitler. Hilft das Ihnen vielleicht? Nach Hitler!

– Това наистина ми е от полза – викна доволен Мишноф. – Es hilft! Horen Sie, bitte... – той продължи да говори на завален немски, применен с планетарен: – За бога, um Gottes willen...

2364 г. след Хитлер вече означаваше съвсем различно нещо.

Той трескаво взе да скалпва набързо немски изречения, опитваше се да обясни ситуацията.

Онзи се мръщеше и ставаше все по-замислен. В един миг вдигна облечената си в ръкавица ръка, за да потърка брадичката си или за да направи някакъв подобен жест, но ръката му се удари в прозрачния щит пред лицето му и остана там неподвижно, докато самият той разсъждаваше.

– Ich heiss George Fallenby – каза чужденецът неочаквано. Мишноф

си помисли, че името трябва да е от англо-саксонски произход, макар че промяната на гласните, така произнесени от Фаленби, му придаваха тевтонско звучене.

– Guten Tag – каза Алек на завален немски. – Ich heiss Alec Mishnoff – след като се представи, той изведнъж осъзна, че неговото собствено име е от славянски произход.

– Kommen Sie mit mir, Herr Mishnoff – каза Фаленби.

Алек Мишноф го последва с пресилена усмивка, като в същото време прошепна в предавателя си:

– Всичко е наред, Чинг. Всичко е наред.

След завръщането си на Същинската земя Мишноф се изправи пред директора на Бюрото, който бе остарял и посивял в тази служба, всеки негов бял косъм означаваше някой възникнал и разрешен проблем, а всеки липсващ косъм – някакъв предотвратен проблем. Той имаше вид на разсъдлив човек с все още ярки изразителни очи и бе успял да запази всичките си зъби, при това здрави. Казваше се Бърг.

– Значи те говорят немски – поклати той замислено глава, – а немският, който ти си учил, е на две хиляди години.

– Така е – каза Мишноф. – Но и английският език, на който е писал Хемингуей, е на две хиляди години, а планетарният е толкова близък до него, че всеки може да чете старите книги.

– Хм. И кой е този Хитлер?

– Бил е нещо като племенен вожд в древността. Стоял е начело на германското племе по време на една от войните през двацети век, съвсем в началото на Атомната ера и в зората на истинската история.

– Имаш предвид преди Катастрофата?

– Да. Тогава е имало редица войни. Англо-саксонските страни победили и предполагам, че поради тази причина езикът на Земята е планетарният.

– А ако Хитлер и германците бяха победили, светът щеше да говори немски, така ли?

– Те са победили на Земята на Фаленби, сър, затова сега всички там говорят немски.

– И отчитат времето „След Хитлер“, вместо „След Христа“?

– Така е. Предполагам, че има и Земя, на която са победили славянските племена и там всеки говори руски.

– Струва ми се, че по някакъв начин е трябвало да предвидим всичко това – каза Бърг, – но все пак, доколкото зная, никой не го е направил. В края на краищата съществуват безброй необитавани Земи и ние

не бихме могли да сме единствените, които са се нагърбили да разрешат проблема с непрекъснато нарастващото население, умножавайки Вероятните светове.

– Точно така – каза Мишноф убедено. – И ми се струва, че, ако се замислите, със сигурност има безброй обитавани Земи, които правят същото, и на тези триста милиона Земи, на които ние сме се разположили, задължително се извършват много и най-различни дейности. Единствената причина да открием германците е, че по някаква случайност те са решили да строят на една миля разстояние от дома, който ние издигнахме. Ето това трябва да проверим.

– Ти искаш да кажеш, че сме длъжни да направим проучвания на всичките наши Земи?

– Да, сър. Ние трябва да се споразумеем с останалите населени Земи. В края на краищата има място за всички ни, но ако настаняваме хората без договорености, има вероятност да си навлечем всякакви неприятности и конфликти.

– Да – каза Бърг замислено. – Съгласен съм с теб.

Кларънс Римбро се взираше недоверчиво в старческото лице на Бърг, набраздено от множество бръчки, които изпъкваха още по-ярко при всяка доброжелателна мимика.

– Сега сигурен ли сте?

– Напълно – каза директорът на Бюрото за настаняване. – Извинете, че се наложи да изтърпите някои временни жилищни неуредици през последните две седмици...

– По-скоро три.

– ...три седмици, но вие ще получите компенсации.

– Какъв е бил шумът?

– От чисто геоложко естество, сър. Една от скалите е била поразклатена и когато духал вятър, тя от време на време се е опирала до скалите от хълма. Ние я махнахме и огледахме района, за да сме сигурни, че повече няма да се случи нищо подобно.

Римбро стисна здраво шапката си и каза:

– Ами, благодаря за старанието ви.

– Не е необходимо, уверявам ви, господин Римбро. Това е наше задължение.

Римбро бе съпроводен най-любезно до вратата, а после Бърг се обърна към Мишноф, който остана безмълвен наблюдател на завършека

на случая Римбро.

– Във всеки случай германците се оказаха много любезни – отбеляза Бърг. – Те признаха нашия приоритет и се оттеглиха. Място има за всеки, както казаха. Както се оказа, те строят различен брой жилища на всеки незаселен свят... Сега вече имаме проект за проучването на останалите наши светове и за постигането на подобни споразумения с когото намерим там. Всичко това също е строго секретно. То не може да бъде разгласено сред масите без много подготовка... Но нищо от казаното дотук не е онова, на което искам да ви обърна внимание.

– Така ли? – реагира Мишноф. Развитието на нещата не го бе зарадвало видимо. Явно кошмарните му мисли все още го измъчваха.

– Ти разбираш, Мишноф – усмихна се Бърг на младия мъж, – ние от бюрото и планетарното ръководство сме ти много благодарни за точната преценка на ситуацията и за бързата реакция. Проблемът можеше да се разрасне и да стане много трагичен, ако не беше ти. Тази оценка ще има своя материален израз.

– Благодаря, сър.

– Но, както казах вече веднъж, много хора измежду нас отдавна е трябвало да се замислят за това. Така, както ти си го направил... Ето че надзърнахме малко в твоите потайни мисли. Партньорът ти, Чинг, ни каза, че в миналото си правил намеци за някаква сериозна опасност, която върви ръка за ръка с нашата програма за Вероятни модели, и че ти си настоял да излезнеш и да се срещнеш с германците, макар да си бил изплашен. Ти си предугаждал на какво всъщност ще се натъкнеш, нали? И как точно го направи?

– Не, не – смути се Мишноф. – Изобщо не ми дойде на ум. Срещата ме изненада. Аз...

Младият мъж изведнъж застина на мястото си: „И защо всъщност да не го каже сега? Те са му благодарни. Той бе доказал, че е човек, с чието мнение трябва да се съобразяват. Едно от очакваните неща вече се бе случило...“

– Има нещо друго – започна той уверено.

– Да?

– Как го беше казал един някога? „Няма друг живот в Слънчевата система освен този на Земята.“

– Точно така – потвърди благосклонно Бърг.

– А според изчисленията вероятността за някакви междузвездни пътувания е толкова малка, че е направо нищожна.

– Към какво клониш?

– Че всичко това е така в тази Вероятност! Но трябва да има някакви Вероятни модели, в които на Слънчевата система със сигурност съществува друг живот или в които междузвездните пътувания са усвоени от заселниците по други звездни системи.

– Торетично – намръщи се Бърг.

– В един от Вероятните модели, Земята би могла да бъде посетена от тези интелигентни същества. Ако става дума за Вероятен модел, в който Земята е населена и те решат да установят някаква база, случайно могат да попаднат на едно от нашите жилища.

– Защо на нашите? – запита веднага Бърг, гласът му прозвуча сухо.
– Защо не на жилищата на германците например?

– Защото ние издигаме по една къща на една планета. А на Немската земя не е така. Вероятно са малко онези, които правят като нас. Ние държим първенството – един милион към едно. И ако извънземните намерят едно наше жилище, те ще направят проучвания и ще открият пътя към Същинската земя – един високоразвит, богат свят.

– Не и ако изключим преобразователните площадки – възрази Бърг.

– Щом като узнаят за съществуването на преобразователните площадки, те могат да построят свои. Раса, която е достатъчно интелигентна, за да прави космически пътувания, може и това да постигне, а с помощта на съоръженията в жилището те лесно биха определили нашата особена Вероятност... И тогава как ще можем да се справим с извънземните? Те не са от немска или от друга земя. Те ще дойдат със своята чужда психология и мотивация. А ние дори не сме подготвени за защита. Ние продължаваме да строим и да увеличаваме с всеки ден шансовете за...

От вълнение гласът му звучеше все по-силно и Бърг не се стърпя:

– Глупости – извика той. – Всичко това е безсмислица... В този миг извънъя сигналното устройство и на току-що блесналия екран за връзка се появи лицето на Чинг:

– Извинете, че ви прекъсвам, но...

– Какво има? – ревна Бърг разярен.

– Дойде един човек и аз не зная какво да го правя. Или е пиан, или е луд. Оплаква се, че домът му е обкръжен и някакви същества го наблюдават през стъкления покрив над градината му.

– Същества ли? – извика Мишноф.

– Морави същества с широки червени вени, с по три очи и с някакви пипала вместо коси. Те...

Но Мишноф и Бърг не чуваха останалото. Те се гледаха втрънено,

обзети от ужас.

КРАЙ

© 1956 Айзък Азимов

Isaac Asimov
Living Space, 1956

Източник: <http://sfbg.us>

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/1165>]